

Лілія АНАНІЧ:

"Мы сцвярджаем дух еднасці са сваімі каранямі"

Свята пісьменства,
як і "Дажынкi", спрыяе
аднаўленню
нашай малой радзімы
і духоўнаму
станаўленню нацыі

— Фінансавы крызіс ніяк не адбіўся на падрыхтоўцы да нацыянальнага свята, якое вызначана на дзяржаўным узроўні. Усе сродкі, што запланавала дзяржава на Дзень беларускага пісьменства (і ў рамках кнігавыдання, і на саму арганізацыю), выдзелены і асвоены. Дапамаглі і сам горад Смаргонь, і Гродзенскі аблвыканкам. Відаць, што гаспадары свята хочуць правесці яго годна, на самым высокім узроўні. Гэта ўсё роўна, як чалавек запрашае да сябе гасцей — хоча, каб у іх памяці засталіся толькі самыя добрыя ўражанні.

— Што датычыцца гасцей, то гэтым разам наколькі шырока прадстаўлены замежны "корпус"?

— Магу сказаць без перабольшання — на свяце ў Смаргоні будзе прысутнічаць увесь свет. Гэта сапраўдны міжнародны форум пісьменнікаў. Канешне, прыбудзе

Беларусы могуць ганарыцца дзяржаўным святам, якое ўпрыгожвае нашу краіну ва ўсіх сэнсах, упэўнена Лілія АНАНІЧ — першы намеснік міністра інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Напярэдадні ўрачыстасцей у Смаргоні яна згадзілася распавесці пра асаблівасць і значэнне форума, які стаў сімвалам непарыўнай сувязі беларускай мовы са славянскімі каранямі, чытачам "БН". Нагадаем, што менавіта Міністэрства інфармацыі — адзін з галоўных ініцыятараў і арганізатараў Дня беларускага пісьменства, якое праводзіцца ў адпаведнасці з указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

— іэта сапраўднае свята слова, якое і ёсць — аснова духоўнасці нацыі. Свята спалучэння гісторыі і сучаснасці, а таксама і смелы позірк ў будучае, — падкрэсліла Лілія Ананіч. — А галоўнае — канцэнтрацыя і дэманстрацыя таго, што робіцца ў краіне для падтрымкі беларускай культуры ў цэлым. Напрыклад, айчыныя кнігавыдавецтвы вельмі паспяхова працуюць, нягледзячы на крызіс. Чаму? Таму што іх падтрымка — сацыяльны заказ. У 2009 годзе выйшла 8727 найменняў кніг і брашур у колькасці 33 мільёнаў экзэмпляраў, з іх амаль тры мільёны — на беларускай мове. Дзяржаўныя выдавецтвы выпусцілі 241 найменне кніг тыражом 2,5 мільёна экзэмпляраў.

— У апошнія гады нашы выдавецтвы здзіўляюць набыткамі. Кнігі выпускаюць не горшыя, чым замежныя. Напрыклад, выданні для дзяцей прыемна ўзяць у рукі. Ёсць тут уплыў і Дня беларускага пісьменства?

— Свята, безумоўна, стымулюе пазітыўныя тэндэнцыі ў выдавецкай справе. А слова ў нашай краіне мае цудоўнае ўвасабленне. Але сёння не толькі важна выдаць прыгожую кнігу. Аснова ўсё ж — добры літаратурны твор. І задача выдаўцоў — знайсці і падрымаць лепшае. Змагчы заахаваць на творчасць. У тым ліку і маладых, каб голас іх быў гучным і зацікавіў чытачоў.

Дарэчы, усе лепшыя творцы краіны з кожнага рэгіёну будуць на гэтым свяце. У тым ліку — спевакі і мастакі. Самыя вядомыя беларускія калектывы выступаць на канцэртных пляцоўках. І яны, і госці з нецяярпеннем чакаюць галоўнай падзеі форуму. Гэта — цырымонія ўзнагароджвання пераможцаў Нацыянальнага конкурсу "Мастацтва кнігі" і Рэспубліканскага конкурсу на лепшы твор у галіне паэзіі, прозы, драматургіі, літаратурнай крытыкі, дзіцячай літаратуры, публіцыстыкі, пераклада, сатыры і гумару, дэтэктыўнага і песеннага жанраў.

— Не сакрэт, што кожны год у Дні беларускага пісьменства актыўна ўдзельнічае наша перыёдыка — яна таксама прэзентуе свае дасягненні.

— Такія ўжо ўсталявалася традыцыя — перыядычныя СМІ у гэты дзень не толькі святкуюць, але і працуюць. І праца гэтая — творчая, натхнёная. Многія СМІ напярэдадні пачалі фарміраваць свае прэзентацыі і прадставяць іх у час свята. Як і ў наступныя гады, выставачная пляцоўка перыёдыкі абавязкова будзе адной з самых папулярных сярод удзельнікаў і гасцей свята.

Хачу дадаць, што сёння ў Беларусі за-

рэгістравана 1314 сродкаў масавай інфармацыі. Наш медыйны рынак цікавы для замежных СМІ, колькасць якіх за апошнія гады не зменшылася. Наадварот, на адрас Міністэрства інфармацыі актыўна паступаюць заяўкі з суседніх краін. Напрыклад, з краін Балты прыйшло некалькі запяў, каб мы дапамаглі знайсці ў Беларусі партнёраў для выдання часопісаў. Актыўна асвойваюць беларускую інфармацыйную прастору ўкраінскія і новыя расійскія СМІ. Гэты рынак і далей будзе дынамічна развівацца — тут з'яўляюцца выданні самых розных напрамкаў, ў тым ліку грамадска-палітычныя газеты і часопісы.

— Як дабіцца таго, каб беларуская мова ўмацоўвала свае пазіцыі ў дзяржаве?

— Для гэтага нам усім трэба шмат працаваць. Нельга сказаць, што беларуская мова ў заняпадзе. Але таксама нельга канстатаваць, што ў нашай кнігі дастаткова буйныя тыражы — на жаль, парушыліся сувязі паміж славянскімі краінамі, распаўсюджваць сваю літаратуру стала цяжэй. Але ўсё ж мы маем стасункі, якімі можам пахваліцца. Гэта — таксама ўкладанне ў скарбонку беларускай духоўнасці. Той факт, напрыклад, што нацыянальная кніга запатрабаваная ў грамадстве (амаль палова ўсіх выданняў, што выпускаюць дзяржаўныя выдавецтвы, — на беларускай мове).

Паспрабуйце паехаць у глыбінку ды паслухаць, як гамоняць там жыхары. Жыве мова ў народзе, паколькі перадае і ўвасабляе яго дух! Але трэба адзначыць, што ў нашым грамадстве мы аднолькава шануем як беларускую, так і рускую мову. Тым самым мы сцвярджаем дух еднасці са сваімі славянскімі каранямі. І свята гэта падкрэслівае.

— А якія падарункі на беларускай мове падрыхтавалі да свята айчынных выдавецтваў?

— Усе не пералічыць. Але два з іх адзначу асобна. У гэтым годзе выдадзена "Смаргоншчына літаратурная" ў выдавецтве "Мастацкая літаратура" — выдатная кніга! А таксама — сумесна з Нацыянальнай бібліятэкай Беларусі — "Дудка беларуская Францішка Багушэвіча". Павінна сказаць, што Багушэвіч сёння гучыць надзвычай цікава! Які ён неверагодна сучасны пісьмёнік! Тыраж у кнігі невялікі — тысяча экзэмпляраў, — але той, хто зацікавіцца ёю, думаю, абавязкова знойдзе ў бібліятэках.

— Сусветны фінансавы крызіс унёс якія-небудзь карэктывы ў правядзенне форуму ў Смаргоні?

вялікая дэлегацыя беларускіх творцаў. Дыпламатычныя місіі, што акрэдытаваныя ў Беларусі, будуць прадстаўлены на ўзроўні паслоў. Ад Расіі, Літвы, Сербіі, Чарнагорыі, Польшчы, Казахстана, Татарстана і іншых краін прыедуць знакамітыя на сваёй радзіме літаратары і выдаўцы.

— Сёння ўжо вядома, што наступны Дзень беларускага пісьменства ў 2010 годзе пройдзе на Гомельшчыне — у Хойніках. Чаму такі гонар менавіта гэтаму райцэнтру?

— Я лічу, што кожны невялікі беларускі гарадок мае права на такое свята. Але сярод іх ёсць адметныя — ў культурным ці гістарычным сэнсе, акрэсленыя духоўнай спадчынай. Чаму Хойнікі, а не, напрыклад, Глыбокае — райцэнтр, які ўжо даўно просіцца стаць цэнтрам такой падзеі, як Дзень беларускага пісьменства? Па-першае, скажу, што выбар тут застаецца за арганізацыйным камітэтам, куды і паступаюць прапановы ад тых, хто бачыць сябе сталіцай форуму (архамітэт узначальвае намеснік прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь Уладзімір Патупчык). Па-другое, Гомельшчына доўга чакала гэты шчаслівы выпадак, а Віцебшчына і без таго была не абдзеленая. З беларускім Палесsem і, у прыватнасці, Хойнікамі цесна звязаны лёс нашага знакамітага пісьмёніка Івана Мележа.

І нарэшце, гэта вельмі добрая традыцыя, што ёсць саперніцтва паміж гарадамі. Што яны перад такімі дзяржаўнымі мерапрыемствамі адбудоўваюцца. Краіна наша прыгажэе з кожным годам і без спецыяльных дат. Але які ж стымул набывае горад для свайго развіцця і аднаўлення, калі чакае такое дзяржаўнае свята, як Дзень беларускага пісьменства!

— А ці ёсць у іншых славянскіх краінах свята, падобнае да нашага?

— Наколькі мне вядома, такія асаблівыя дні нідзе не праводзяцца. Мабыць, толькі ў Расіі праходзіць Дзень славянскага пісьменства, але маштаб нашага форуму большы. Таму мы павінны ганарыцца і захапляцца нашымі нацыянальнымі набыткамі, якія падтрымліваюцца дзяржавай. Безумоўна, свята пісьменства — яскравая падзея, добры падмурак квітнеючага будучага беларускай нацыі!